

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 25 0 Rs 055992 23 Rev
Sarajevo, 11.07.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Fatima Imamović, kao predsjednica vijeća, Suad Kurtović i Snježana Malešević, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: Dr. Dž.B., sin M., iz T., Ulica ..., kojeg zastupaju punomoćnici: Milić Nada i Đurić Miloš, advokati iz Gradačca, Ulica Titova broj: b.b., protiv tuženog: Kazneno popravni zavod poluotvorenog tipa Orašje, Ulica Dusine broj: b.b., kojeg zastupaju direktor I.I. i punomoćnik Dino Dabić, advokat iz Orašja, III Ulica broj: 28., radi utvrđivanja i otklanjanja diskriminacije, te naknade štete, v.s. 4.000,00 KM, odlučujući o podnesenoj reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Odžaku broj: 25 0 Rs 055992 23 Rsž od 24.03.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.07.2023. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

(I).- Revizija tužitelja u dijelu odluka po tužbenim zahtjevima tužitelja:

„Utvrdjuje se da je tuženi diskriminirao tužitelja uznemiravanjem u obliku mobinga na način da je izdao i potpisao Naredbu broj: 01-30-508/22 od 16.02.2022. godine, kojom je zabranio tužitelju - stručnom saradniku - psihologu Dž.B. kontakt sa maloljetnicima (Odjeljenje odgojno-popravnog doma i maloljetničkog zatvora), čime ga je onemogućio u obavljanju njegovog posla, podsticao druge državne službenike na provođenje Naredbe, ponavljao svakodnevno primjenu Naredbe koja ima ponižavajući efekt, a čija je svrha i posljedica degradacija radnih uvjeta i profesionalnog statusa tužitelja.“

„Obvezuje se tuženi da otkloni posljedice diskriminacije u obliku mobinga nad tužiteljem na osnovu nezakonite Naredbe tužene broj: 01-30-508/22 od 16.02.2022. godine na način da mu omogući posao stručnog saradnika - psihologa u skladu sa Rješenjem broj: 02-34-1485/16 od 01.09.2016. godine i opisom njegovih poslova prije donošenja navedene Naredbe.“

„Obvezuje se tuženi da tužitelju isplati nematerijalnu štetu u vidu povrede integriteta osobnosti, pretrpljenog fizičkog bola i straha u iznosu od 4.000,00 KM, uvećano za zakonsku zateznu kamatu od donošenja presude do konačne isplate.

se odbija.

(II).- Revizija tužitelja u dijelu pobijane presude po zahtjevu tužitelja:

„Utvrdjuje se da je Naredba tuženog broj: 01-30-508/22 od 16.02.2022. godine nezakonita.“

se odbacuje.

Zahtjevi tužitelja i tuženog za naknadu troškova postupka nastalih u povodu revizije se odbijaju.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Orašju broj: 25 0 Rs 055992 22 Rs od 27.12.2022. godine:

„I. Odbija se kao neutemeljen tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

„Utvrdjuje se da je tuženi diskriminirao tužitelja uznemiravanjem u obliku mobinga na način da je izdao i potpisao Naredbu broj: 01-30-508/22 od 16.02.2022. godine, kojom je zabranio tužitelju - stručnom saradniku - psihologu Dž.B. kontakt sa maloljetnicima (Odjeljenje odgojno-popravnog doma i maloljetničkog zatvora), čime ga je onemogućio u obavljanju njegovog posla, podsticao druge državne službenike na provođenje Naredbe, ponavljao svakodnevno primjenu Naredbe koja ima ponižavajući efekt, a čija je svrha i posljedica degradacija radnih uvjeta i profesionalnog statusa tužitelja.

Utvrdjuje se da je Naredba tuženog broj: 01-30-508/22 od 16.02.2022. godine nezakonita.

Obvezuje se tuženi da ukloni posljedice diskriminacije u obliku mobinga nad tužiteljem na osnovu nezakonite Naredbe tužene broj: 01-30-508/22 od 16.02.2022. godine na način da mu omogući posao stručnog saradnika - psihologa u skladu sa Rješenjem broj: 02-34-1485/16 od 01.09.2016. godine i opisom njegovih poslova prije donošenja navedene Naredbe.

Obvezuje se tuženi da tužitelju isplati nematerijalnu štetu u vidu povrede integriteta osobe, pretrpljenog fizičkog bola i straha u iznosu od 4.000,00 KM, uvećano za zakonsku zateznu kamatu od donošenja presude do konačne isplate.

Obvezuje se tuženi da nadoknadi troškove postupka.“

II. Obvezuje se tužitelj da tuženom na ime troškova parnice isplati iznos od 1.080,00 KM.

III. Sa preostalim zahtjevom za nadoknadu troškova postupka preko dosuđenog iznosa tuženi se odbija.“

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Odžaku broj: 25 0 Rs 055992 23 Rsž od 24.03.2023. godine žalba tužitelja se odbija kao neosnovana a prvostepena presuda se potvrđuje.

Odbija se zahtjev tužitelja na ime naknade troškova žalbenog postupka.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija navedenu presudu drugostepenog suda zbog povreda odredaba parničnog postupka iz člana 209. Zakona o parničnom postupku koja je učinjena u postupku pred drugostepenim sudom i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom revizijskom sudu da usvajanjem revizije pobijanu presudu ukine i predmet vrati na ponovni postupak ili da preinači pobijanu presudu na način da u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev tužitelja, a tuženog obaveže na plaćanje troškova postupka prema troškovniku od 2.12.2022. godine. Ističe zahtjev za naknadu troškova revizijskog postupka u vidu troškova sastava revizije po punomoćnicima advokatima u iznosu od 300,00 KM.

U odgovoru na reviziju tuženi, osporavajući njenu osnovanost, predlaže da se revizija odbije. Ističe zahtjev za naknadu troškova revizijskog postupka u vidu troškova sastava odgovora na reviziju po punomoćnicima advokatima u iznosu od 450,00 KM.

Revizija nije osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u svemu saglasno odredbama člana 241. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), prema kojima se, saglasno odredbi člana 106. stav (1) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 98/15), ima provesti postupak u ovoj pravnoj stvari - u daljem tekstu: ZPP- revizijski sud je utvrdio da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, a ni razlog na koji pazi po službenoj dužnosti.

Tužitelj u ovoj pravnoj stvari traži zaštitu od diskriminacije od strane tuženog.

Osnovanost tužbenog zahtjeva tužitelj zasniva na činjeničnim tvrdnjama:

- a) Tužitelj je, osnovom rješenja tuženog broj: 02-34-1485/16 od 01.09.2016. godine, primljen i raspoređen na radno mjesto stručni suradnik - psiholog u Odjeljenju Odgojno popravnog doma poluotvorenog tipa Orašje.
- b) Povodom prijave oca jedne od štićenica S.Č. za psihičko maltretiranje njegove kćerke L.Č., Federalnom ministarstvu pravde tuženi je uputio Izvještaj broj: 01-30-130-1/22 od 22.01.2022. godine, u kojem je navedeno da su neosnovani navodi iz prijave i objašnjen način rada psihologa u odnosu na specifičnosti patologije ličnosti same štićenice.
- c) Ovakvo obrazloženje tuženi kasnije, u svom rješenju kojom je odbio molbu L.Č. za zamjenu odgojne mjere od 25.02.2022. godine, navodi i Općinski sud u Sarajevu ističući da od početka izvršenja odgojne mjere otac L.Č. predstavlja izrazito remetilački faktor u vršenju tretmana i da ima posebno izražen animozitet prema psihologu od kada je isti u okviru tretmanskih aktivnosti postavio pitanje eventualnog seksualnog nasilja u obitelji.

- d) Nakon toga S.Č. je ipak izvršio pritisak na Federalno ministarstvo pravde koje je kod direktora KPZ-a dalje inzistiralo da se obavezno protiv tužitelja pokrene disciplinski postupak.
- e) Tuženi je to i učinio donošenjem Rješenja o pokretanju disciplinskog postupka broj: 01-30-319-3/22 od 25.02.2022. godine.
- f) Prije toga, 16.02.2022. godine tuženi je izvršio mobing nad tužiteljem donošenjem nezakonite Naredbe direktora broj: 01-30-508/22, kojom tužitelju zabranjuje kontakt sa maloljetnicima zbog navodnog sprečavanja utjecaja na svjedoke u disciplinskom postupku koji se vodi protiv njega.
- g) Ova Naredba je suprotna svim primjenjivim zakonskim odredbama, na što je direktor KPZ-a Orašje i upozoren dopisom punomoćnika tužitelja od 17.02.2022. godine.
- h) Ovakva Naredba bi značila višemjesečnu zabranu kontakta sa maloljetnicima i da rad psihologa u kancelariji bez kontakta sa štićenicima nije moguć, te se ovakvom naredbom evidentno tužitelju zabranjuje rad uz naglasak na spornu zabranu o kretanju po ustanovi, kakvu mjere mogu odrediti jedino u krivičnom postupku.
- i) Na navedeni zahtjev tužitelj nije dobio nikakav odgovor od strane tuženog.
- j) Nezakonita Naredba se nastavila provoditi i od strane zatvorskih policijskih službenika čime je direktor svjesno ponavljao radnje koje imaju ponižavajući efekt na tužitelja i čija je svrha degradacija radnih uvjeta i profesionalnog statusa, što posebno potvrđuje činjenica da u vrijeme izdavanja Naredbe nije niti bilo doneseno Rješenje o pokretanju disciplinskog postupka.
- k) Tužitelj tuženom dana 15.03.2022. godine upućuje zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa sa zahtjevom za zaštitu štićenika u maloljetničkom zatvoru, na koji tuženi nije odgovorio.
- l) Od dana donošenja Naredbe, štićenicima kao i osuđenima iz maloljetničkog zatvora, onemogućen je psihotretman, iako se u gotovo svim slučajevima radi o maloljetnicima i mlađim punoljetnicima kojima je tretman potreban tokom resocijalizacije.
- m) Rješenjem tuženog tužitelja broj: 01-30-728/22 od 04.03.2022. godine ovaj je tužitelj, suprotno zakonu, premjestio i postavio na radno mjesto u Sektoru za poslove preodgoja - tretmana osuđenih osoba u KPZ-u Orašje, dok je na njegovo radno mjesto zaposlio drugog psihologa po ugovoru o djelu, na koje tužitelj podnosi žalbu Odboru državne službe za žalbe o kojoj još nije odlučeno.

- n) Tužitelj je skrenuo pažnju tuženom na nezakonitost Naredbe i da je s obzirom na reakcije štićenika podnio i krivičnu prijavu Kantonalnom tužiteljstvu Posavskog kantona.
- o) Zbog postupaka tuženog tužitelj trpi i psihičku bol zbog povrede dostojanstva i integriteta ličnosti, kao i strah za svoj profesionalni status zbog čega je nastala nematerijalna šteta.

Sagledavajući da je tužitelj na navedeni način istaknuo navedene tužbene zahtjeva, istaknute činjenične osnove na kojima se ovi zasnivaju, proizlazi da:

- prvi tužbeni zahtjev - za utvrđenje da je tuženi diskriminirao tužitelja uznemiravanjem u obliku mobinga,
- treći tužbeni zahtjev - za obvezu tuženog da ukloni posljedice diskriminacije,
- četvrti tužbeni zahtjev – za isplatu nematerijalnu štetu

predstavljaju tužbene zahtjeve iz osnova posebne tužbe za zaštitu od diskriminacije sadržane u odredbama Zakona o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 66/16), odnosno Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 26/16 i 89/18).

Preostali tužbeni zahtjev tužitelja, kojim traži da se utvrdi da je Naredba tuženog broj: 01-30-508/22 od 16.02.2022. godine nezakonita, predstavljaju tužbeni zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa.

Dakle, ovi zahtjevi - iz osnova diskriminacije i iz osnova zaštite prava iz radnog odnosa tužitelja, kao državnog službenika, nisu povezani istom činjeničnom i pravnom osnovom, koji, silom zakonskog određenja se mogu istaknuti u jednoj parnici.

Proizlazi da tužitelj, kao državni službenik, smatrajući da su radnjama tuženog ostvarene materijalno pravne pretpostavke za zabranu diskriminacije, čime su ostvarene pretpostavke za pružanje sudske zaštite iz ovog osnova, u smislu člana 12. Zakona o radu, (Posebne tužbe za zaštitu od diskriminacije), u vezi sa članom 10. (1) Zakona o zabrani diskriminacije, prema kojem lice ili grupa lica koja su izložena bilo kojem obliku diskriminacije, prema kojoj odredbama ovog zakona, ovlaštene su da podnesu tužbu i traže: a) utvrđivanje da je tuženi povrijedio tužiočevo pravo na jednako postupanje, odnosno da radnja koju je preduzeo ili propustio može neposredno dovesti do povrede prava na jednako postupanje (tužba za utvrđivanje diskriminacije); ... da se izvrše radnje kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice (tužba za zabranu ili otklanjanje diskriminacije), koji mogu se istaknuti zajedno sa zahtjevima za zaštitu drugih prava o kojima se odlučuje u parničnom postupku ako su svi zahtjevi u međusobnoj vezi, bez obzira na to je li za te zahtjeve propisano rješavanje u redovnom ili u posebnom parničnom postupku, osim sporova o smetanju posjeda, u kom slučaju primjenjuju se mjerodavna pravila za vrstu spora o kojoj je riječ.

Tužitelj, postupajući u izvršenju zakonske obaveze sadržane u odredbama člana 53. stav (2) tačka 5., vezano za odredbe člana 316. stav (1) ZPP-a, u tužbi određuje vrijednost predmeta spora iznosom od 4.000,00 KM.

U skladu sa navedenim određenjem je dana 22.07.2022. godine održano pripremno ročište, pri čemu označena vrijednost predmeta spora ostala neizmijenjena, dakle, utvrđena u navedenom iznosu od 4.000,00 KM, za sve tužbene zahtjeve, bez označavanja vrijednosti predmeta spora po pojedinim zahtjevima.

Sagledavajući da navedeni tužbeni zahtjevi, protiv istog tuženog u tužbi proizlaze iz raznih osnova, saglasno odredbi člana 318. stav (2) ZPP-a vrijednost predmeta spora se određuje prema vrijednosti svakog pojedinog zahtjeva.

Kako, ne uzimajući u obzir tužbeni zahtjev da se utvrdi da postoji diskriminacija od strane tuženog nad tužiteljem, da se utvrdi postojanje mobinga izvršenog od strane tuženog nad tužiteljem i zahtjev za naknadu nematerijalne štete u iznosu od 4.000,00 KM (zbog mobinga) - u pogledu kojih je revizija uvijek dozvoljena - vrijednost predmeta spora je u iznosu od 4.000,00 KM.

Revizija tužitelja u dijelu odluka po tužbenim zahtjevima tužitelja za utvrđenje diskriminacije, otklanjanja posljedica diskriminacije i isplatu nematerijalne štete, nije osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u svemu saglasno odredbama člana 241. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), prema kojima se, saglasno odredbi člana 106. stav (1) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 98/15), ima provesti postupak u ovoj pravnoj stvari - u daljem tekstu: ZPP- revizijski sud je utvrdio da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena u ovome dijelu, a ni razlog na koji pazi po službenoj dužnosti.

Odlučujući o predmetnom tužbenom zahtjevu tužitelja, zasnovanom na izloženom činjeničnom osnovu, prvostepeni sud prihvata opstojnost činjeničnih tvrdnji, koje potvrđuje rezultat ocjene provedenih dokaza:

- Rješenjem tuženog broj: 02-34-1485/16 od 01.09.2016. godine tužitelj je u Kazneno-popravnog zavodu Orašje od 01.09.2016. godine raspoređen na radno mjesto stručnog saradnika - psihologa u Odjeljenju odgojno - popravnog doma Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Orašje,
- Naredbom tuženog broj: 01-30-508/22 od 16.02.2022. godine tužitelju je zabranjen kontakt sa maloljetnicima Odjeljenja za maloljetnike (Odgojno-popravnog doma i Maloljetničkog zatvora) zbog sprečavanja utjecaja na svjedoke u disciplinskom postupku koji se vodi protiv imenovanog, (u daljem tekstu: Naredba)

- Naredbom je određeno da će tužitelj do okončanja disciplinskog postupka poslove psihologa obavljati isključivo u svom uredu uz zabranu kretanja po odjelima za smještaj, boravak i aktivnosti maloljetnika, te da se istome zabranjuje unošenje privatnog PC (laptopa) u krug odjeljenja, odnosno Zavoda, dok se za realizaciju Naredbe zadužuje grupa za poslove osiguranja maloljetnika.
- Naredba stupa na snagu danom donošenja i određeno je da će se primjenjivati do opoziva iste, a da svaki oblik neizvršavanja i kršenja ove Naredbe predstavlja disciplinski prekršaj propisan čl. 27. st. 7. alineja 4. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji KPZ-a Orašje,
- dopisom punomoćnika tužitelja od 17.02.2022. godine pod nazivom „Ukazivanje na nezakonitost naredbe“ tužitelj se obratio tuženom ukazujući mu na nezakonitost Naredbe, navodeći da protiv istoga nije započet disciplinski postupak i da mu je faktički zabranjen rad jer posao ne može obavljati bez kontakta sa maloljetnicima, pozivajući tuženu da poništi Naredbu od 16.02.2022. godine,
- Rješenjem o pokretanju disciplinskog postupka tuženika broj: 01-30-319-3/22 od 25.02.2022. godine, donesenom po disciplinskoj prijavi pomoćnika direktora od 01.02.2022. godine, pokrenut je disciplinski postupak protiv tužitelja zbog osnova sumnje da je počinio disciplinski prekršaj iz čl. 55. st. 2. toč. k) Zakona o državnoj službi FBiH (neprimjereno ponašanje prema građanima, suradnicima i drugim licima u vršenju državne službe), odnosno čl. 132. st. 4. toč. 9. Zakona o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH (nepriстойno ponašanje u ustanovi ili van nje koje nanosi očiglednu štetu ugledu ustanove),
- stavlja mu se na teret da se neprimjereno ophodio prema maloljetnoj štićenici L.Č., koje se ponašanje ponavljalo kroz i za vrijeme tretmana u Zavodu (period od 21.04.2021. godine do 26.01.2022. godine), te se nastavilo za vrijeme korištenja vanzavodskih pogodnosti štićenice, da se štićenici obraćao pogrđnim nazivima, nazivajući je monstrumom, ubicom, psihičkim bolesnikom uz prijetnju da nikada neće izaći iz ustanove, da je štićenicu L.Č. pred grupom štićenika psihički maltretirao izjavom da ju je seksualno zlostavljao njezin otac, te joj slao poruke neprimjerenog sadržaja,
- aktom Agencije za državnu službu broj: 06-30-6-256-19/22 od 02.09.2022. godine, po rješenju o pokretanju disciplinskog postupka od 25.02.2022. godine, proveden je disciplinski postupak protiv tužitelja, te da je disciplinska komisija istom izrekla javnu pisanu opomenu, koje rješenje, rješavajući o žalbi tužitelja Odbor državne službe za žalbe je potvrdio,
- Rješenjem tuženog broj: 01-30-728/22 od 04.03.2022. godine tužitelj je premješten i postavljen na radno mjesto stručni saradnik psiholog u Sektor za poslove preodgoja - tretmana osuđenih osoba u Kazneno-popravnog zavodu poluotvorenog tipa Orašje, počevši od 07.03.2022. godine,

- na ovo rješenje je tužitelj izjavio žalbu Odboru državne službe za žalbe FBiH o kojoj žalbi još nije odlučeno,
- Rješenjem tuženog broj: 01-30-1701/22 od 19.05.2022. godine pokrenut je disciplinski postupak protiv tužitelja zbog zloupotrebe prekoračenja službenih ovlaštenja, neizvršavanja ili nesavjesnog i nemarnog vršenja povjerenih poslovnih zadataka, kršenja pravila radne discipline u državnoj službi i neprimjerno ponašanja prema građanima, suradnicima i drugim licima u vršenju državne službe,
- tužitelju se na teret stavljaju disciplinski prekršaji u vezi sa radom na radnom mjestu psihologa za maloljetnike u komunikaciji sa štićenicima, kolegama, nadređenim službenim osobama i sudovima, a da se o počinjenju prekršaja saznalo iz Izvještaja o izvršenom inspekcijskom nadzoru broj: 04-09-06-42/22 od 23.02.2022. godine i konstatacija komisije koja je imenovana Rješenjem direktora broj: 01-30-754-1/22 od 08.03.2022. godine,
- Rješenjem disciplinske komisije Agencije za državnu službu FBiH broj: 06-30-6-633-9/22 od 14.07.2022. godine, nakon okončanja prvostepenog disciplinskog postupak koji je pokrenut po navedenom rješenju od 19.05.2022. godine, tužitelj je oglašen odgovornim što je dana 11.02.2022. godine ušao u sobu u kojoj je smještena štićenica L.Č., a nakon što je ista izjavila da ne želi nikakve sesije sa psihologom Dž.B., vikao i zalupio vratima, zatim što je štićenika E.B. nazivao pogrđnim imenom „sisterfucker“, a koji nadimak je ostao u primjeni od strane drugih štićenika čime je proizveo kontinuiranu duševnu bol imenovanom, te što je dana 15.02.2022. godine na odjelu za štićenike povišenim tonom raspravlja sa štićenicima zbog izjava koje su isti dali u razgovoru sa inspektorima Federalnog ministarstva pravde, na koji način je počinio povredu službene dužnosti iz čl. 55.st. 2. tač. „k“ Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH (neprimjerno ponašanje prema građanima, suradnicima i drugim licima), te mu je izrečena disciplinska mjera javna pismena opomena,
- istim rješenjem tužitelj je oslobođen od odgovornosti za zloupotrebu i prekoračenje službenih ovlaštenja, za neizvršavanje ili nesavjesno i nemarno vršenje povjerenih poslova i zadataka, te za kršenje radne discipline u državnoj službi iz čl.55.st.2.toč. „c“, „d“ i „i“ Zakona o državnoj službi,
- na navedeno rješenje i državni službenik i tuženi su izjavili žalbe Odboru državne službe za žalbe,
- Rješenjem ovoga broj: 01-30-747/22 od 14.10.2022. godine poništava se Rješenje disciplinske komisije od 14.07.2022. godine.

Ocjenom Izvještaja o inspekcijskom nadzoru Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa - Odjeljenje odgojno-popravnog doma broj: 04-09-6-42/22 od 23.02.2022.

godine cilj kojeg inspekcijskog pregleda je bio sagledavanje stanja u Odjeljenju odgojno-popravnog doma vezano za pismenu pritužbu S.Č., oca štićenice L.Č. o neprofesionalnom odnosu i navodnom psihičkom zlostavljanju štićenice od strane psihologa odjeljenja, tokom kojeg je izvršen uvid u dokumentaciju, te je obavljen razgovor sa direktorom Zavoda I.I., pomoćnikom direktora I.J., šefom grupe tretmana D.D., odgajateljicom A.O., psihologom Dž.B. i nadzornikom Ž.Ž., kao i razgovor sa 11 štićenika, prvostepeni sud utvrđuje:

- iz razgovora sa direktorom I.I. inspektori su utvrdili da nije sprovedena formalna istraga u vezi sa žalbenim navodima S.Č., ali da je podnesena disciplinska prijava od strane pomoćnika Kazneno - popravnog zavoda poluotvorenog tipa - Odjeljenje odgojno-popravnog doma, da je obavljen postupak medijacije u kojem nije postignut sporazum budući je to Dž.B. odbio, da je tužitelj za 2020. godinu ocijenjen ocjenom izuzetno uspješan, a da je pri tome rješenjem od 25.03.2020. godine isti disciplinski kažnjen javnom pismenom opomenom, te da ponašanje psihologa nije prilagođeno standardima koji se zahtijevaju u radu,
- štićenica L.Č. je u svojoj izjavi inspektorima navela:
 - psiholog je nazivao monstrumom,
 - nagovarao štićenicu M.A. da je udari u stomak kako bi izgubila bebu,
 - u decembru je bila na radionici sa svojim sinom M.1 i da je zatražila da se izdvoji iz grupe kako bi podojila dijete,
 - psiholog je tada rekao da izvadi sisu i podoji dijete na sesiji, što je ona odbila,
 - jedne prilike psiholog je dolazio kod nje i tražio da doji dijete pred njim,
 - tokom korištenja vanzavodskih pogodnosti poslala je poruku, kako bi obavijestila socijalnu radnicu i odgajateljicu o novom broju telefona, nakon čega je od psihologa dobila poruku: „Kakva ti je ovo seksi slika“,
 - sutradan je ostvarila video poziv gdje je bila prisutna i tužitelj Kantona Sarajevo kada joj je psiholog rekao da se pravi brižnom majkom i da glumi, pa je nakon toga pitao je li T.1 mama vidjela njegova sina, na što je ona poslala slike na kojoj su T.1 mama i M.1, na što je psiholog napisao: „Sad znam zašto te T.1 voli“, a nakon njenog upita „Što?“, joj odgovorio „Imate iste sise“,
- štićenica M.A. je u razgovoru sa inspektorima navela:
 - psiholog je pred grupom za ovisnike rekao da je kurva i da uzima pare,
 - u razgovorima psiholog je uvijek potencira pitanje seksualnosti,
 - sugerirao je da štićenicu L.Č. udari u stomak kako bi ova pobacila,
- štićenik N.G. je u svojoj izjavi pred inspektorima je naveo:
 - psiholog je na jednoj sesiji L.Č. govorio nepristojne riječi u vezi dojenja djeteta, a štićenik R.B.S. da je provociran od strane psihologa jer ga ovaj „zajebava“ oko majke govoreći mu da je zaljubljen u nju,
 - bio je prisutan kada je L.Č. rekao da podoji dijete pred grupom,

- štićenik E.B. je naveo:
 - odnos sa psihologom je bio jako loš jer ga je zvao vulgarnim imenom „sisterfucker“ pred drugim štićenicima.

Štićenici S.P., D.S., T.S. i E.Đ., kako to utvrđuje prvostepeni sud, da nemaju nikakvih osobnih problema ni sa odgajateljem, ni sa psihologom.

Slijedom navedenih činjeničnih utvrđenja, te daljih utvrđenja proizašlih ocjenom iskaza svjedoka: I.J. - pomoćnika direktora, Ž.Ž. - nadzornika, D.D. - šefom grupe odgoja tretmana, S.K., N.A. i E.K., te iskaza tužitelja i direktora tuženog, saslušanim kao parnične stranke, posebno cijeneći da u okviru inspeksijskog nadzora je izvršena analiza individualnog plana tretmana za L.Č., gdje je između ostalog navedeno da je u tretman neophodno uključiti više oca djeteta, a manje članove obitelji, roditelje i sestru, zbog negativnog utjecaja na organizaciju tretmana, gdje iz obavljenog razgovora sa tužiteljem inspektori su utvrdili:

- isti od samog ulaska u prostoriju pokušava preuzeti dominaciju u razgovoru navodeći da nema povjerenje u institucije,
- da je zatim upoznat da se više maloljetnika žali na njegovo postupanje koje ih vrijeđa,
- da je na upit je li štićenika E.B. nazivao „sisterfuckerom“ pred drugim štićenicima, potpuno hladno i bezosjećajno odgovorio: „Da, jer on to u stvari i jeste“, smatrajući to dijelom tretmanskog odnosa i da je to psihološki prihvatljiv naziv za vršnjačku grupu koja će izvršiti pritisak na takvu osobu u smislu da stekne uvid što je pogrešno uradio,
- da je na upit je li se L.Č. obraćao govoreći joj pred roditeljima da je monsturni i psihički bolesnik, odgovorio da je moguće da je to rekao u stanju uzbuđenosti smatrajući da čitava obitelj štićenice negativno utječe na tretman i da ne trebaju imati kontakt sa štićenicom,
- da je u razgovoru sa inspektorima ponovno povišenim tonom štićenike nazivao zatvorenicom, te govoreći da je tretman L.Č. ugrozio i sam ministar svojom posjetom,
- da se nakon upozorenja da kontrolira svoj verbalni izričaj usmjerio na neprofesionalan rad zavodskog osoblja,
- da je naveo da šef tretmana nije sposoban za obavljanje navedenih poslova,
- da je svojom obvezom smatra da bude prisutan na svim aktivnostima štićenika,
- da je poruka koju je mobitelom uputio L.Č. dok je boravila na vanzavodskim pogodnostima bila isključivo sarkastičnog karaktera i izvučena iz konteksta,

pa, potom da je navedenim Izvještajem zaključeno:

- da je rukovodstvo tuženog bilo poznato da ponašanje psihologa D.Ž. nije u skladu sa Etičkim kodeksom za državne službenike, te da njegovo ponašanje prema štićenicima prelazi okvire propisane Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u kaznenom postupku i Zakonom o izvršenju kaznenih

sankcija u FBiH, te da je isto upitno i sa aspekta psihološke struke, ali da i pored toga rukovodstvo ništa nije poduzelo,

- da je tužitelj za 2020. godinu ocijenjen kao izuzetno uspješan, iako je u toj godini disciplinski kažnjen javnom pismenom opomenom, pa je evidentna nedosljednost uprave tuženog prema ponašanju imenovanog,
- kako je psiholog preuzeo dominantnu ulogu u radu službe tretmana, te da se naslućuje da isti u velikoj mjeri svojim narativom iskorištava dominantan položaj u radu sa maloljetnicima, posebno zbog činjenice da do sada nisu postojala nikakve adekvatne mjere kojima bi mu se dalo do znanja da ne može na takav način postupati sa maloljetnicima,
- na osnovu izjava i analize zaključuje se da je dijelom narušen princip jedinstva odgojnih utjecaja u pogledu suradnje stručnih službi, te sinkronizacije aktivnosti, posebno sa aspekta službe odgoja tretmana što može u percepciji maloljetnika, samih zaposlenih, te raznih komisija i organizacija koje posjećuju tuženog stvoriti negativnu sliku o Zavodu i radu sa šticeenicima,
- polazeći od navedenoga ovim aktom obvezan je direktor da dostavi izjašnjenje na okolnosti zašto pravovremeno nisu poduzete aktivnosti na utvrđivanju činjenica koje se odnose na funkcioniranje Grupe odgoja i tretmana Odjeljenja OPD-a i ponašanje psihologa u Grupi, iako su direktor Zavoda i pomoćnik direktora, kao odgovorna lica imali saznanja da ponašanje psihologa nije usklađeno sa standardima rada koje propisuje Zakon o zaštiti i postupanja sa djecom i maloljetnicima i Etičkim kodeksom za državne službenike, te zašto je isti za 2020. godinu ocijenjen ocjenom izuzetno uspješan i pored činjenice da je u navedenoj godini bio disciplinski kažnjen, zatim je naloženo da direktor Zavoda odmah izvrši detaljnu analizu postojećeg stanja, sa osvrtom na navode iz ovog Izvještaja, te nakon utvrđenog činjeničnog stanja, izvrši preraspodjelu poslova u Sektoru odgoja tretmana u cilju nesmetanog funkcioniranja službi u realizaciji postavljenih ciljeva i zadataka i otklanjanja uočenih nedostataka u radu sa šticeenicima,
- obvezan je direktor Zavoda da utvrdi tačno činjenično stanje vezano za navode šticeenika koji se odnose na neprofesionalan odnos od strane psihologa, te u skladu sa utvrđenim činjeničnim stanjem poduzme sve aktivnosti radi utvrđivanja disciplinske i eventualno druge vrste odgovornosti psihologa i njemu pretpostavljajućih osoba, te da nakon provedenih postupaka dostavi izvještaj Federalnom ministarstvu pravde,

prvostepeni sud, polazeći od predmeta raspravljanja omeđenom tužbenim zahtjevom tužitelja, dakle, za utvrđenje da je diskriminiran osnovom uznemiravanja u obliku mobinga na radnom mjestu od strane tuženog radnjama sadržanim u samom zahtjevu, pozivom na pravila materijalnog prava sadržanim u odredbama:

- čl. 4. st. 3. Zakona o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj: 59/09 i 66/16), kojim je propisano da je mobing oblik nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu koji podrazumijeva ponavljanje radnji koje imaju ponižavajući efekat na žrtvu čija je svrha ili posljedica degradacija radnih uvjeta ili profesionalnog statusa zaposlenog,

- čl. 12. ovoga zakona, prema kojem osoba koja je izložena bilo kojem obliku diskriminacije je ovlaštena podnijeti tužbu i tražiti utvrđivanje da je tuženik povrijedio tužiteljevo pravo na jednako postupanje, odnosno da je radnju koju je poduzeo ili propustio može neposredno dovesti do povrede prava na jednako postupanje, zatim zabranu poduzimanja radnji kojima se krši ili može prekršiti tužiteljevo pravo na jednako postupanje, odnosno da se izvrše radnje kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice, te da se nadoknadi materijalna i nematerijalna šteta uzrokovana povredom prava zaštićenih ovim zakonom,

pri čemu da mobing u praksi:

- podrazumijeva zlostavljanje od strane poslodavca, a zlostavljanjem se smatra svako aktivno ili pasivno ponašanje od strane poslodavca, usmjereno na dostojanstvo i psihički integritet ličnosti zaposlenog kroz nepristojno i grubo ponašanje, te namjerno izoliranje i zapostavljanje, kao i druga istovrsna ponašanja, verbalno napadanje, ismijavanje, ogovaranje, neopravdane stalne prijetnje i pritiske kojim se zaposlenik drži u stalnom strahu, prijetnja da će se protiv zaposlenog primijeniti fizička sila, namjerno izazivanje konflikata i stresa, što bi moglo dovesti do narušavanja zdravlja zaposlenog,
- radi se o radnjama na radnom mjestu kojima se sustavno psihički ponižava druga osoba sa ciljem ugrožavanja njezina ugleda, časti, dostojanstva i integriteta, sve do uklanjanja sa radnog mjesta,
- mobing je poseban oblik diskriminacije, pa za njegovo postojanje nije nužno egzistiranje uporednog faktora,

u kom smislu, tuženi ne bi bio odgovoran za mobing ako bi dokazao da je donošenje sporne Naredbe težilo zakonitom cilju uz kumulativan uvjet postojanja razumnog odnos proporcionalnosti između korištenih sredstava i cilja koji treba ostvariti, dakle, da bi se sa sigurnošću moglo utvrditi da je u konkretnom slučaju došlo do diskriminacije uznemiravanjem i to mobingom potrebno je provesti test diskriminacije, jer svako različito postupanje nije uvijek diskriminacija, nego samo ono ponašanje koje bez objektivnog i razumnog opravdanja predstavlja diskriminaciju, kako je nedvojbeno utvrđeno da:

- tužitelj od 2016. godine radi na radnom mjestu stručni saradnik–psiholog u Odjeljenju Odgojno popravnog doma poluotvorenog tipa Orašje,
- do problema u radu je došlo u vezi sa tretmanom štićenice L.Č., kojoj je određena zavodska mjera zbog počinjenog čedomorstva,
- nezadovoljan tretmanom i odnosnom tužitelja prema L.Č. njezin otac S.Č. nadležnom Federalnom ministarstvu pravde podnosi pritužbe,
- po takvoj prijavi dana 14. i 15.02.2022. godine izvršen inspekcijski nadzor od strane inspektora Federalnog ministarstva pravde u okviru kojeg je, između ostalog, utvrđeno, u svemu kako je to, slijedom prethodno izloženog, sadržano u činjeničnim utvrđenjima prvostepenog suda, uz njegova daljnja činjenična utvrđenja, kako je to izloženo: da je nakon toga direktor tuženog donio spornu Naredbu od 16.02.2022. godine, uz prethodno dana 04.03.2022. godine doneseno rješenje o premještanju tužitelja na rad sa osuđenim osobama,

ocjenjujući da li je tretiranje tužitelja po tuženom zasnovano na zakonu, te da li zakon slijedi legitimni javni interes, nalazi da donošenje sporna Naredbe se zasniva na ovlaštenju direktora tuženog sadržanom u odredbi iz čl. 123. Zakona o izvršenju kaznenih sankcija Federaciji BiH, ("Službene novine Federacije BiH", br. 44/1998, 42/1999, 12/2009 i 42/2011), kojom je, između ostalog, propisano da direktor kazneno-popravnog zavoda, organizira rad zavoda, usklađuje rad organizacionih jedinica, nadzire pravilnost i zakonitost rada, predstavlja zavod i vrši druge poslove za koje je nadležan po zakonu i drugim propisima.

Iz sadržaja Naredbe, kako zaključuje, evidentno da je ista donesena zbog sprečavanja utjecaja na svjedoke u disciplinskom postupku protiv tužitelja, nakon što su tužitelju inspektori 15.02.2022. godine usmeno prezentirali negativno izvješće o njegovom radu, na čiji rad su štićenici iznijeli niz primjedbi, te nakon što je obaviješten da je tužitelj nakon odlaska inspektora verbalno napao štićenike, koju činjenicu su u svojim iskazima potvrdili i svjedoci N.A. i S.K., a i sam tužitelj navodi da je toga dana otišao na Odjeljenje kako bi raspravio sa djecom o tome zašto su se žalili na njega.

Dakle, kako to zaključuje prvostepeni sud, osporena Naredba je donesena u okolnostima završenog inspeksijskog nadzora u kojem su utvrđene nepravilnosti u radu tužitelja koji se većim dijelom odnose na neprimjerenu komunikaciju sa štićenicima o čemu je usmeno, a kasnije i pisanim putem upoznat direktor, zatim činjenice da je prethodno 01.02.2022. godine podnesena disciplinska prijava upravo zbog neprimjerenog odnosa i ponašanja prema L.Č., te činjenice da je tužitelj nakon izvršenog nadzora verbalno napao štićenike, pa, polazeći od navedenog, izvodi dalji zaključak da svrha ili posljedica donošenja sporne Naredbe od strane tuženog nije bila degradacija tužitelja ili njegovog profesionalnog statusa, nego je svrha bila prije svega zaštita maloljetnika, u prilog kojeg zaključka govori i činjenica da tužitelju u periodu primjene Naredbe nije bilo uskraćeno niti jedno materijalno pravo, kao i da je tuženi već 04.03.2022. godine donio rješenje o premještanju na radno mjesto psihologa za osuđene osobe prema kojem je tužitelj već od tada mogao ostvariti puni profesionalni i radni angažman, dosljedno čemu da nisu ostvarene materijalno pravne pretpostavke koje opravdavaju osnovanost diskriminacije tužitelja, čime se ova pokazuje neosnovanom, opredjeljujući se na odluku o njenom odbijanju.

U opravdanju iskazanog zaključka i odluke prvostepeni sud nalazi i u zaključku da sredstva koja je tuženi upotrijebio za ostvarenje javnog interesa zadovoljava princip adekvatnosti i da ovakav odnos tuženog prema tužitelju zadovoljava princip proporcionalnosti, jer, unatoč tome što je donošenjem osporene Naredbe tužitelj ograničen u obavljanju poslova svoga tadašnjeg radnog mjesta u punom kapacitetu, kao i da je zbog toga osjetio profesionalnu degradaciju, interes maloljetnika i zaštita njihovih prava i dostojanstva predstavlja legitiman cilj koji preteže nad pravom tužitelja da u konkretnoj situaciji obavlja poslove svoga radnog mjesta na način kako je to činio prije donošenja Naredbe, jer zabrana diskriminacije vrijedi onda ukoliko se ona ne može opravdati nekim legitimnim društvenim ciljem i interesom, a u konkretnom slučaju taj cilj opravdava postupanje tuženog, a, kako to smatra, postupci tuženog u konkretnom slučaju nisu imali za cilj ugrožavanje radnog mjesta tužitelja, niti ostvarenje za njega neprijateljske, ponižavajuće ili uvredljive radne sredine, jer da je cilj tuženog bio da se spornom Naredbom degradiraju radni uvjeti i profesionalni status tužitelja, odnosno da se

ugrozi njegov integritet, ugled i čast, tuženik zasigurno ne bi donio Rješenje o premještanju i tako tužitelju omogućio da na novom radnom mjestu ponovno ostvaruje puni radni i profesionalni potencijal i angažman.

Nadalje, kako to zaključuje prvostepeni sud, mobing, kao specifični oblik ponašanja na radnom mjestu, koji ima za cilj ugrožavanje ugleda, časti, ljudskog dostojanstva i integriteta, postoji samo onda kada se radi o aktivnostima koje su učestale, odnosno ako traju određeno vrijeme. Zakonom nije određeno koliko puta i u kojem vremenskom periodu se radnje mobinga trebaju ponoviti, tako da se u svakom slučaju mora procjenjivati da li se radi o kontinuiranom ponašanju koje je proizvelo neku od posljedica koje se mogu okarakterizirati kao mobing. U konkretnom slučaju samo donošenje sporne Naredbe od 16.02.2022. godine, koja se faktički izvršavala od njena donošenja do početka aprila ove godine, ne predstavlja kontinuirano ili ponavljajuće ponašanje tuženog koje je rezultiralo mobingom, a tužitelj je takvu Naredbu svakako mogao osporavati i u redovnom radnom sporu, a. na drugačije zaključke suda nema utjecaja okolnost što je disciplinski postupak formalno pokrenut nakon donošenja Naredbe (Rješenje o pokretanju disciplinskog postupka od 25.02.2022. godine) kako to potencira tužitelj, jer podaci spisa ukazuju da je u tom trenutku egzistirala disciplinska prijava (Prijava broj: 01-30-319/22 od 01.02.2022. godine), tako da, u situaciji kada zbog prirode i vrste disciplinskog prekršaja nema mogućnosti preventivne suspenzije državnog službenika iz čl. 59. Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/2003, 23/2004, 39/2004, 54/2004, 67/2005, 8/2006, 77/2006 - odluka US, 34/2010 - odluka US, 45/2010 - dr. zakon, 4/2012, 99/2015 i 9/2017 - odluka Ustavnog Suda) (kao što je u ovom predmetu slučaj), a rukovoditelj smatra da će u daljnjem obavljanju posla zaposlenik negativno i štetno utjecati na poslove u Zavodu, kao i na tok disciplinskog postupka, nalazi da u takvim slučajevima isti ima ovlaštenje da, rukovodeći se obvezom da nadzire pravilnost i zakonitost rada Zavoda, na drugačiji način organizira posao i rad zaposlenika.

Prvostepeni sud ne nalazi relevantnim navode tužitelja kojima potencira da je dužan zaštititi štićenike, te da je iz priloženih pisama štićenika vidljiva sva težina uskraćivanja psihotretmana, a da osporena Naredba ima obilježja i kaznenog djela, kao i da je posebno degradirajuće za njega bilo angažiranje novog psihologa po ugovoru o djelu, jer za organizaciju rada Zavoda, pa tako i za omogućavanje adekvatnog tretmana maloljetnim štićenicima u vidu angažmana stručne osobe-psihologa, odgovoran direktor Zavoda, a ne tužitelj kao državni službenik-psiholog, kao ni njegove navode u pogledu stručnosti i kvalifikovanosti za obavljanje poslova psihologa, koju dokazuje provedenim dokazima.

Odlučujući o izjavljenoj žalbi tužitelja na navedenu presudu prvostepenog suda drugostepeni sud pobijanom presudom, prihvatajući označena činjenična utvrđenja prvostepenog suda, prihvata i njegov zaključak i odluku, dosljedno čemu se ova pokazuje pravilnom i zakonitom, a žalba tužitelja neosnovanom, koji zaključak opredjeljuje njegovu odluku o odbijanju žalbe i potvrđivanju prvostepene presude.

Po ocjeni revizijskog suda osnovano tužitelj povredu odredaba parničnog postupka nalazi u revizijskim tvrdnjama da:

sud je svoju odluku u bitnom zasnovao i na Izvještaju o inspekcijskom nadzoru od 23.2.2022. godine, koji je cijenio istinitim, a nije dozvolio izvođenje dokaza saslušanjem inspektora za izvršenje krivičnih sankcija M.D. i M.U., koji su napisali navedeni Izvještaj, kao ni ministra M.J., koje dokaze je tužitelj predložio na pripremnom ročištu od 22.7.2022. godine na okolnosti razloga sačinjavanja navedenog Izvještaja, razloga inspekcijskog nadzora, čime je prvostepeni sud faktički onemogućio tužitelja da se pred sudom uopće preispita sve ono što je navedeno u Izvještaju, kao i stvarne razloge donošenja Naredbe i diskriminacije nad tužiteljem.

Naime, u parničnom postupku sud u okviru predmeta raspravljanja određenog tužbenim zahtjevom, zasnovanom na činjeničnim tvrdnjama, koje da proizlaze iz predloženih dokaza, ocjenjuje osnovanost tužbenog zahtjeva, pri čemu nije vezan provedenim dokazima i činjeničnim utvrđenjima, kao ni preporukama sadržanim u Izvještaju o inspekcijskom nadzoru Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa - Odjeljenje odgojno-popravnog doma broj: 04-09-6-42/22 od 23.02.2022. godine, sačinjenom u skladu sa članom 152. stav (2) Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine, čime se, kao rezultat ocjene navedenog Izvještaja, ne mogu prihvatiti pravilnim i zakonitim činjenična utvrđenja na način kako to poprimaju nižestepeni sudovi, posebno u pogledu ocjene neposrednih dokaza u vidu saslušanja određenih lica, kao svjedoka u tom postupku, dosljedno čemu se ova činjenična utvrđenja po revizijskom sudu ne prihvataju.

Naime, odredbama tačke 7. VIII Glave ovoga zakona - Nadzor nad radom ustanova - određen je pravni okvir, domet i cilj nadzora, rezultat kojeg se, kako je to određeno članovima 153., prema kojem o izvršenom inspekcijskom pregledu sastavlja se pismeni izvještaj u koji se unose naročito inspekcijski nalazi i naređuju mjere i rokovi za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, kao i mjere za unapređenje rada ustanove, izvještaj se dostavlja rukovodiocu ustanove, ustanova je dužna da postupi po naređenim mjerama, na naložene mjere ustanova ima pravo žalbe federalnom ministru u roku od osam dana od dana prijema izvještaja u vidu preporuka.“.

Dakle, radi se o odnosu predmetnog Ministarstva i tuženog, kao ustanove u postupku nadzora, kojim postupkom tužitelj ni na koji način nije vezan, pa se u odnosu na njega i ne mogu prihvatiti rezultati tog postupka, posebno ne na način kako to radi prvostepeni, a pravilnim prihvata i drugostepeni sud.

Dosljedno navedenom, sva prihvaćena činjenična utvrđenja nižestepeni sudova proizašla ocjenom navedenog Izvještaja - kako je to sadržano u prethodnim navodima ove presude imaju se smatrati neutvrđenim.

Međutim, sagledavajući dalje revizijske tvrdnje tužitelja, prema kojima:

- iz dokaza koji su izvedeni tokom postupka proizlaze sasvim drugačija činjenična utvrđenja od onih kako je to naveo prvostepeni sud u pobijanoj presudi,
- tužitelj je u zakonskim rokovima odmah dan nakon donošenja sporne Naredbe putem svog punomoćnika od 17.2.2022. godine upozorio tuženog na nezakonitost

Naredbe i da ova predstavlja mobing nad tužiteljem, tražio je da se ista poništi i da mu se objasni na koji način dalje on može obavljati poslove psihologa,

- dakle, poslodavac je bez odlaganja odmah upozoren prvenstveno na nezakonitost takve Naredbe, a sam sud u obrazloženju na str. 12. pasus 7. navodi da tuženi ne bi bio odgovoran za mobing ako bi dokazao da je donošenje Naredbe težilo zakonitom cilju,
- donošenje očigledno nezakonite naredbe kojom se krše sva moguća prava iz radnog odnosa tužitelja, kao državnog službenika, zasnovana i na odredbama Zakona o radu FBiH i Zakona o državnoj službi u FBiH upravo predstavlja mobing na način kako je to sud obrazložio ali je izveo suprotna utvrđenja, da:

"Mobing u praksi podrazumijeva zlostavljanje Od strane poslodavca, a zlostavljanjem se smatra svako aktivno ili pasivno ponašanje Od strane poslodavca, usmjereno na dostojanstvo i psihički integritet ličnosti zaposlenog kroz nepristojno i grubo ponašanje, te namjerno izoliranje i zapostavljanje, kao i druga istovrsna ponašanja, verbalno napadanje, ismijavanje, ogovaranje, neopravdane stalne prijetnje i pritiske kojim se zaposlenik drži u stalnom strahu, prijetnja da će se protiv zaposlenog primijeniti fizička sila, namjerno izazivanje konflikata i stresa, što bi moglo dovesti do narušavanja zdravlja zaposlenog."

- osnovom odredbe člana 15. st. Zakon o zabrani diskriminacije i člana 12. st. 3. Zakona o radu F BiH teret dokazivanja da nije bilo diskriminacije je na poslodavcu, odnosno ovdje tuženom, što ovaj, suprotno obrazloženju pobijane presude definitivno nije dokazao,
- sasvim suprotno tome, u samom ukazivanju na nezakonitost sporne Naredbe, podneskom od 17.2.2022. godine i isticanju da se radi o mobingu, navedeno je, između ostalog, da bi ovakva naredba značila višemjesečnu zabranu kontakta s maloljetnicima, i da rad psihologa u kancelariji bez kontakta sa štićenicima nije moguć, jer je jasan opis poslova stručnog saradnika - psihologa i da mu se ovakvom naredbom evidentno faktički zabranjuje rad,
- ukazano je i na spornu zabranu o kretanju po ustanovi, upravo zbog toga što je kao direktor tuženog upotrijebio mjere zabrane, a koje mjere se mogu odrediti jedino u krivičnom postupku i to od strane nadležnih organa, što prvostepeni sud u ovom postupku uopće nije cijenio,
- na navedeni zahtjev tužitelj nikada nije dobio nikakav odgovor od strane tuženog, nezakonita Naredba nije poništena, već se ista nastavila provoditi i od strane zatvorskih policijskih službenika, čime je direktor svjesno ponavljao ovakve radnje koje imaju ponižavajući efekat na tužitelja i čija je svrha degradacija radnih uvjeta i profesionalnog statusa zaposlenog (mobing),
- ovo posebno potvrđuje činjenica da u vrijeme izdavanja naredbe nije čak ni bilo doneseno Rješenje o pokretanju disciplinskog postupka,
- namjera tuženog je apsolutna degradacija tužitelja, kao ličnosti i državnog službenika, jer je kao svrha naredbe navedeno "sprječavanje uticaja na svjedoke u disciplinskom postupku" koji u tom trenutku nije ni pokrenut, a tuženi ga već 16.2.2022. godine. dakle 10 dana prije pokretanja smatra pokrenutim i zbog toga

onemogućava tužitelja u obavljanju njegovih poslova iz opisa njegovog radnog mjesta, što sud uopće nije cijenio,

- tužitelj se posebno poziva na odredbu člana 123. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, kao pravni osnov donošenja Naredbe kojom je propisano da radom KPZ-a rukovodi direktor i da direktor kazneno-popravnog zavoda, organizuje rad zavoda, usklađuje rad organizacionih jedinica, nadzire pravilnost i zakonitost rada, predstavlja zavod i vrši druge poslove za koje je nadležan po zakonu i drugim propisima, dakle, ništa od navedenog. da ne daje mogućnost direktoru da donese naredbu kojom se direktno degradiraju uvjeti rada tužitelja i isti onemogućava da obavlja svoje poslove,
- navedeno posebno imajući u vidu činjenicu da je odredbom člana 59. Zakona o državnoj službi u FBiH propisana mogućnost tzv. preventivne suspenzije koja se državnom službeniku može izreći pod uvjetom da je protiv njega pokrenut krivični postupak u skladu sa članom 58. ovog zakona, o čemu se ovdje ne radi, a u tom slučaju disciplinski postupak se suspenduje sve dok se ne donese pravosnažna presuda nadležnog suda, a, i u tom slučaju ovakva odluka se donosi u formi rješenja, na koje državni službenik dalje ima pravo žalbe,
- dakle, ne postoji zakonska mogućnost da direktor tužene putem Naredbe suspenduje državnog službenika zato što tvrdi da se protiv njega vodi disciplinski postupak, koji je pokrenut tek 10 dana nakon donošenja Naredbe, a uopće ne postoji zakonska mogućnost bilo kakve suspenzije zbog vođenja disciplinskog postupka i navodnog uticaja na svjedoke,
- ova činjenica upravo potvrđuje da tuženi nije upotrijebio nikakva sredstva za ostvarenje javnog interesa koji zadovoljava princip adekvatnosti i princip proporcionalnosti,
- naprotiv, ovakvim postupanjem tuženog stvoreni su za tužitelji nemogući i ponižavajući svakodnevni uvjeti rada, gdje je tuženi dalje pokrenuo disciplinske postupke, donio rješenje o premještanju,
- tužitelj faktički nije mogao ništa da radi, a bio je u obavezi da redovno dolazi na posao, što sve nije moguće kod preventivne suspenzije po samoj prirodi stvari,
- tuženi je dodatno ponižavao i degradirao tužitelja, odmah zaposlila drugog psihologa po ugovoru o djelu, koja osoba je faktički preuzela njegov posao i rad sa štíćenicima sa vrlo kompleksnom problematikom kojom se tužitelj bavio od dolaska štíćenika, dok je on bio sasvim onemogućen da obavlja svoje radne obaveze,
- da je L.Č. otac izvršio nekakav uticaj na Federalno ministarstvo pravde, koje je dalje insistiralo kod direktora da obavezno protiv tužitelja pokrene disciplinski postupak
- izjava tužitelja je u potpunosti saglasna sa izjavama drugih zaposlenih u Službi tretmana: M.O., J.Č., A.O. i I.J., koji su detaljno opisali na koji način je vršen mobing nad tužiteljem, pri čemu tužitelj objektivno nije mogao da obavlja poslove njegovog radnog mjesta nakon donošenja Naredbe, rukovodeći državni službenici su izbjegavali komunicirati s njim,
- da je tužitelj imao zabranu kretanja u Odjeljenju Odgojno popravnog doma poluotvorenog tipa Orašje,

- da je samo mogao biti u svojoj kancelariji, ostali zaposleni i rukovodeći službenici su ga izbjegavali, a oni koji nisu pretrpjeli su određene sankcije,
- da je E.K. izbacila tužitelja sa sastanka MT tima,
- da se tužitelj jako teško nosio sa ovom situacijom i postavljao pitanja na koja nije dobijao odgovor,
- tužitelj je doveden u vrlo degradirajući položaj u odnosu na ostale državne službenike jer je nemoguće raditi u uvjetima u kojima je tužitelju zabranjen rad, a dužan je dolaziti svakodnevno na posao,
- bilo kakvu mjere zabrane je moguće izreći samo u krivičnom postupku. a nikako putem jednostrane naredbe zbog vođenja disciplinskog postupka i bez ikakvog pravnog osnova osim da se tužitelj na najbrutalniji mogući način degradira kao ličnost i zaposlenik,
- rješenje o premještanju za koje N.A. izjavio da se radilo o premještanju isključivo voljom poslodavca, samo potvrđuje diskriminatorski odnos tuženog prema tužitelju, a nikako volju tuženog da tužitelju omogući da nesmetano radi,
- evidentno je da u KPZ-u za odrasle i ne postoji potreba za psihologom, jer je ranije tužitelj obavljao istovremeno te poslove i poslove psihologa u Odjeljenju Odgojno popravnog doma i MZ-u,
- štice nije ni trebalo štiti od tužitelja, u odnosu na kojeg je članom 18. Zakona o državnoj službi u FBiH jasno propisana prava, kao za državnog službenika, a pored ostalih i pravo na: zaštitu svog fizičkog i moralnog integriteta od države tokom obavljanja službenih dužnosti i da se nadređeni državni službenik prema njemu odnosi poštujući njegovo ljudsko dostojanstvo, što je u ovom slučaju potpuno izostalo, a tužitelj kao državni službenik je podvrgnut višemjesečnom mobingu i diskriminaciji tako što mu je zabranjeno kretanje i rad sa štice, i na osnovu odredbe člana 127. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, donesena i provedena naredba poslodavca koja nema osnovanost ni u jednoj odredbi materijalnog prava.

u odnosu na označena činjenična utvrđenja nižestepeni sudova - izuzev onih utvrđenih ocjenom Izvještaja - revizijski sud prihvata pravilnost tvrdnji tužitelja da je donošenjem predmetne naredbe došlo do povrede njegovih prava, kao državnog službenika, ali prava iz radnog odnosa, gdje u radnjama tuženog, nema ostvarenja materijalno pravnih pretpostavki koje bi opravdale osnovanost njegovog tužbenog zahtjeva.

Dakle, prema ocjeni ovoga revizijskog suda drugostepeni sud je, ocjenjujući navode žalbe tužitelja odluku sadržanu u pobijanoj presudi utemeljio na odredbi materijalnog prava koju nije trebao primijeniti, na što tužitelj osnovano ukazuje svojim revizijskim navodima, međutim time pogrešna primjena materijalnog prava ne postoji, jer bi i uz pravilnu primjenu materijalno-pravne odredbe koju treba primijeniti valjalo donijeti jednaku odluku.

Takva odluka drugostepenog suda nije nezakonita, pa se ova ne može preinačiti, a njeno ukidanje ne bi imalo nikakvog smisla jer bi se ponovo morala donijeti jednaka odluka, samo što bi se u njoj u jednom dijelu pozvao na druge materijalno-pravne propise.

Naime, prema odredbama člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije diskriminacija je definisana kao svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze sa nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, polnog izražavanja ili orijentacije, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava i sloboda u svim oblastima javnog života.

Pod isključivanjem se podrazumijeva da je određenoj grupi onemogućen pristup određenim pravima i slobodama, a drugima nije, ograničavanje znači da je određenoj grupi osoba, zbog njihovih karakteristika, uživanje određenih prava i sloboda omogućeno ali sa ograničenjem, ne u istoj mjeri kao ostalim, dok davanje prednosti je situacija u kojoj je jedna grupa u povlaštenoj poziciji, iako za to nema zakonskih uvjeta. Osnovni elementi diskriminacije su različiti i nepovoljan tretman pojedinca koji je rezultat državnih mjera kojim se zahtjeva određeno pojašnjenje, nameću ili negiraju određene kvalifikacije, daju ili negiraju mogućnosti i uporednih grupa osoba koje su u istoj ili sličnoj situaciji tretirane povoljnije, odnosno poređenje sa drugim osobama koje se nalaze u istoj ili sličnoj situaciji, a koja je znatno povoljnija za te osobe spram onoga što uživa diskriminirani.

Kod dokazivanja postojanja diskriminacije postoji princip podjele tereta dokazivanja između tužitelja i tuženog. Obaveza tužitelja, žrtve diskriminacije, je da dokaže činjenice na osnovu kojih se može zaključiti da je došlo do diskriminacije, odnosno, mora dokazati da je došlo do različitog tretmana, dok tuženi, lice za koje se tvrdi da je izvršilo diskriminaciju može pobiti postojanje iste na dva načina i to da tužitelj nije u istoj ili sličnoj situaciji sa osobom sa kojom se poredi i da se različit tretman ne zasniva na osnovu za koji se tvrdi da se zasniva.

Iz navedenog proizlazi da je tužitelj kao žrtva eventualne diskriminacije bio u obavezi da uvjeri sud da je tuženi izvršio radnju koja predstavlja akt direktne ili indirektno diskriminacije. Na tužitelju je ležao teret dokazivanja da postoje određene činjenice na kojima se može utemeljiti presumpcija o postojanju izravne ili posredne diskriminacije na koji je način došlo do povrede jednakog postupanja. Nakon toga teret dokaza je na tuženoj koji mora dokazati da nije došlo do povrede načela jednakog postupanja.

Nadalje, slijedom predmeta raspravljanja, za utvrđivanje mobinga prije svega treba poći od teorijsko-pravnog koncepta definisanja pojma mobinga, koji je bio osnov predmetnog tužbenog zahtjeva.

Odredbom člana 4. Zakona o zabrani diskriminacije propisani su „ostali oblici diskriminacije“, pa je tako stavom 3. propisano da je mobing oblik nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu koji podrazumijeva ponavljanje radnji koje imaju ponižavajući efekat na žrtvu čija je svrha ili posljedica degradacija radnih uvjeta ili profesionalnog statusa zaposlenog.

Za postojanje mobinga nužno je kumulativno postojanje sljedećih elemenata: 1. nefizičko uznemiravanje, tj. neželjeno ponašanje koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe i stvaranje zastrašujućeg, neprijateljskog, degradirajućeg, ponižavajućeg ili uvredljivog okruženja, 2. da se uznemiravanje dešava na radnom mjestu, 3. ponavljanje radnji, 4. ponižavajući efekat radnji na žrtvu, 5. svrha ili posljedica se ogleda u degradaciji radnih uvjeta ili profesionalnog statusa zaposlenog. Dodatno, iz zakonske formulacije “ostali oblici diskriminacije”, nedvosmisleno proizilazi da je mobing u smislu Zakona o zabrani diskriminacije, oblik diskriminacije, koji dakako ima određene specifičnosti.

Kako navedena zakonska definicija, leksički, ostavlja prostor višeznačnom ciljnom tumačenju, jer definicijom nije uspostavljen vremenski standard nužne dugotrajnosti “ponavljanja radnji”, niti je obrazložen/ustanovljen standard zahtjevanog “ponižavajućeg efekta na žrtvu čija je svrha ili posljedica degradacija radnih uvjeta ili profesionalnog statusa zaposlenog”, to je prije svega, potrebno shvatiti smisao norme u skladu sa pravnim standardima predmetne odredbe.

Stoga, za valjano i potpuno razumijevanje predmetne definicije ove problematike (mobinga) bitno je istaći da je kod radnji mobinga riječ o sofisticiranim ponavljanim ponašanjima sa štetnim tretmanom, odnosno štetnim pritiskom na zaposlenog pojedinca, a ovo dodatno jer je termin “to mob” engleskog porijekla i znači “napadanje nekoga, nasrnuti u masi na pojedinca”. Kako se mobing može pojaviti u više oblika, to prema shvatanju revizijskog vijeća u predmetnom slučaju je riječ o utvrđivanju postojanja “vertikalnog mobinga” u kojem se obilježja mobinga realiziraju u slučajevima kada nadređeni zlostavlja (izlaže mobingu) podređenog.

Postoji više pojavnih oblika mobinga, a u konkretnoj stvari tokom postupka je ukazano na radnje, koje tužitelj ocjenjuje kao radnje mobinga - prevashodno „na način da je tuženi izdao i potpisao Naredbu, kojom je zabranio tužitelju kontakt sa maloljetnicama ...“, uz dalje radnje, koje u suštini predstavljaju posljedice predmetne Naredbe.

Ciljevi mobinga su destrukcija i uništenje ličnog, profesionalnog i društvenog digniteta i integriteta mobingovane osobe.

Stoga, cijeneći navedeno razmatranjem osnovanosti činjeničnih navoda predmeta u kontekstu postojanja mobinga, posebno ukazujući na odredbu člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije, kojom je propisano da je teret dokazivanja u diskriminacijskim postupcima, u smislu da nije došlo do diskriminacije, na navodnom prekršitelju zakona, dakle, osoba koja se poziva na diskriminaciju, mora učiniti vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, te učiniti vjerovatnim (dokazati opravdanu sumnju) da bi zbog nejednakog postupanja moglo doći do diskriminacije, pri čemu teret dokazivanja činjenice da do nejednakog postupanja nije došlo zbog diskriminacije leži na protivnoj strani, odnosno na strani tuženog, pri čemu stepen vjerovatnosti mora biti takav da se odluka o postojanju diskriminacije čini izglednijom od odluke da diskriminacije nije bilo, a ti izgledi se zasnivaju na dokazima na kojima se temelji postojanje vjerovatnosti da je došlo do diskriminacije, sagledavanjem da je tužitelj tužbom označava cijeli spektar radnji mobinga, revizijski sud zaključuje da se prilikom ispitivanja postojanja diskriminacije (mobing je u smislu člana 4. Zakona o zabrani diskriminacije oblik

diskriminacije), drugostepeni sud, unatoč tome što je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda proizašla ocjenom Izvještaja i provedenih dokaza na kojima se ovaj zasniva, pravilno izveo zaključak da nisu ostvarene materijalno pravne pretpostavke koje opravdavaju pružanje zaštite iz ovog osnova, dajući za svoju odluku jasne i potpune razloge, u pogledu kojih tužitelj neosnovano ističe suprotnu argumentaciju.

Pri navedenom je za ukazati i ponoviti da je predmetnom Naredbom odlučeno o dijelu prava tužitelja iz radnog odnosa, u obavljanju poslova i radnih zadataka na koje je raspoređen, čime je na njegovoj strani predstojalo pravo da traži sudsku zaštitu povrijeđenih prava, gdje sama radnja donošenja ove naredbe, ne predstavlja radnju mobinga, kako to smatra tužitelj tvrdeći da je osnovom ove Naredbe u daljem periodu prema njemu sukcesivno provedena diskriminacija, čime na njegovoj strani ne predstoji pravo na isticanje predmetnog antidiskriminacionog zahtjeva.

Dosljedno navedenom valjalo je reviziju tužitelja, saglasno odredbama člana 248. ZPP-a, u ovome dijelu odbiti i odlučiti u svemu kao u izreci ove presude.

b) Revizija tužitelja u dijelu pobijane presude po zahtjevu tužitelja za utvrđenje da je Naredba tuženog broj: 01-30-508/22 od 16.02.2022. godine nezakonita, nije dozvoljena.

Odredbama člana 237. stav 2. ZPP-a određene su procesno pravne pretpostavke za izjavljivanje revizije na način da ova nije dozvoljena ako vrijednost pobijanog dijela pravomoćne presude ne prelazi 30.000,00 konvertibilnih maraka, a stavom 3. istog člana je određeno da Vrhovni sud Federacije BiH, može dopustiti reviziju u svim predmetima ako ocijeni da bi odlučivanje o reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima.

Predmet raspravljanja u ovome dijelu je predmetni tužbeni zahtjev tužitelja, koji se zasniva na različitom činjeničnom i pravnom osnovu u odnosu na navedene tužbene zahtjeve iz osnova diskriminacije, dakle, da se radi o samostalnom zahtjevu, za koji tužitelj nije odredio visinu vrijednosti predmeta spora, dakle, da je ova neodređena, u kojoj neodređenoj visini predmeta spora je njegov tužbeni zahtjev i odbijen, pobijanom presudom drugostepenog suda, u odnosu na koje vrijednosti se i pobija revizijom tužitelja, dakle, time u iznosima koji ne prelaze označeni iznos kao uvjet za dopuštenost izjavljivanja revizije, očito je da se kao predmet revizionog pobijanja pojavljuje presuda u kojoj je vrijednost pobijanog dijela u iznosu koji je ispod propisanog, što ovu čini nedopuštenim, pa se revizija, u smislu odredbe iz člana 247. stav (1) ZPP-a imala odbaciti u svemu kao u izreci ovog rješenja.

Sagledavajući činjenična utvrđenja, zaključak i odluke nižestepeni sudova revizijski sud je ocijenio da ne postoje osnovi za izvođenje zaključka o ostvarenju zakonskog uvjeta za izuzetno postupanje Vrhovnog suda Federacije u smislu odredbi člana 237. stav 3. ZPP, na način da se dopusti revizija protiv odluke u ovome dijelu. što da bi bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima unatoč nedostatku visine vrijednosti predmeta spora, koja je takva da upućuje na nedopuštenost revizije.

Navedeno stoga što tužitelj reviziju ovome dijelu nije podnio sastavljajući je u smislu odredbi člana 237. stav (3) i (5) ZPP-a postavljajući materijalno ili procesno-pravno pitanje

koje bi bilo važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, već je reviziju sastavio kao redovne revizije podnesenu zbog revizijskih razloga, za ispitivanje koje ne postoje procesno-pravne pretpostavke.

Revizija protiv navedene presude bi bila dozvoljena samo po odredbi člana 237. stav (3) ZPP-a, kojim je propisano da izuzetno Vrhovni sud Federacije može dopustiti reviziju u svim predmetima ako ocijeni da bi odlučivanje po reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima, po podnesenoj reviziji pod uvjetima određenim stavom (4) navedenog člana.

U tom slučaju je nužno da stranke, postupanjem u smislu odredbe člana 237. stav 4. ZPP-a, prema kojem u slučajevima u kojima stranke ne mogu podnijeti reviziju prema stavu 2. tog člana, stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostepene presude ako odluka o sporu zavisi od rješenja nekog materijalno-pravnog ili procesno-pravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni, a naročito u slučaju: 1) ako o tom pitanju revizijski sud još uvijek nije zauzeo shvatanje odlučujući u pojedinim predmetima na sjednici odjeljenja, a riječ je o pitanju u kojem postoji različita praksa drugostepenih sudova; 2) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvatanje, ali je odluka drugostepenog suda zasnovana na shvatanju koje nije podudarno sa tim shvatanjem; 3) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvatanje i presuda se drugostepenog suda zasniva na tom shvatanju, ali bi naročito uvažavajući razloge iznesene tokom prethodnog prvostepenog i žalbenog postupka, zbog promjene u pravnom sistemu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima, te odlukom Ustavnog suda BiH, Evropskog suda za ljudska prava trebalo preispitati sudsku praksu.

Odredbom člana 237. stav 5. ZPP-a propisano je da u reviziji iz stava 3. ovog člana stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg ju je podnijela uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose, te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Revizijski sud u povodu revizije iz člana 237. stav 3. ovog zakona ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni zbog kojeg je podnesena i koje je u njoj određeno naznačeno kao takvo, uz pozivanje na propise i druge izvore prava koji se na to pitanje odnose, kako reguliše odredba člana 241. stav 2. ZPP-a.

Da bi revizijski sud u skladu sa naprijed citiranim zakonskim odredbama uopće mogao pristupiti ocjeni je li riječ o pravnom pitanju važnom za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, potrebno je dakle, da su ispunjene sljedeće zakonske pretpostavke: podnositelj revizije u reviziji mora određeno navesti pravno pitanje zbog kojeg je revizija podnesena, mora se raditi o pravnom pitanju o čijem rješenju ovisi odluka o sporu, te podnositelj revizije mora određeno navesti razloge zbog kojih smatra da je postavljeno pravno pitanje (materijalno-pravno ili procesno-pravno) važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni.

Prema tome predmetna revizija ne sadrži ono što je tužitelj na osnovu člana 237. stav (5) bio dužan navesti za ocjenu dozvoljenosti revizije u smislu stava (3) navedenog člana, ova nije podnesena njenim sastavljanjem u smislu odredbi člana 237. stav (3) i (5) ZPP-a postavljajući materijalno ili procesno-pravno pitanje koje bi bilo važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti u njegovoj primjeni, već je revizija sastavljena kao redovne revizije podnesenu zbog revizijskih razloga, pa revizije nisu dozvoljena niti po ovoj odredbi.

Dosljedno navedenom, kako tužitelj u ovoj pravnoj stvari u ovom pobijanom dijelu nije postavio pravno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni u smislu odredbi člana 237. stav 4. ZPP, a koje bi bilo važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, njegova revizija nije dozvoljena, pa se ova, saglasno odredbi člana 247. stav (4) ZPP-a, u navedenom dijelu imala odbaciti kao nedozvoljena.

Odluka o troškovima revizijskog postupka je donesena na osnovu člana 397. stav (1) jer tužitelj nije uspio sa revizijom u cijelosti, pri čemu je ocijenjeno da troškovi tuženog u vidu troškova sastava odgovora na reviziju nisu bili potrebni za vođenje parnice.

Predsjednica vijeća
Fatima Imamović, s.r.